

Europos Parlamentas (EP) patvirtino naują teisės aktą, pagal kurį vartotojų grupėms bus leidžiama Europos Sąjungoje teikti kolektyvinius ieškinius.

Kai kuriose ES valstybėse vartotojai jau gali teismams pateikti kolektyvinius ieškinius, o netrukus tai bus galima padaryti visose ES šalyse. Pagal naujas taisykles vartotojų organizacijos arba kompetentingos valstybės įstaigos teisme galės siekti nutraukti vartotojams nepalankią praktiką arba apginti jų teises (pvz., reikalauti kompensacijos). Taigi vartotojams teisme nebūtinai turės atstovauti teisinių paslaugų įmonės.

Kad galėtų kelti tarpvalstybines bylas, kompetentingos institucijos visoje ES turės atitikti tuos pačius kriterijus. Jos turės įrodyti, kad yra pakankamai stabilios, vykdo viešąją veiklą ir nesiekia pelno. Norėdamos teikti ieškinius šalies viduje, jos turės atitikti tos valstybės nustatytus kriterijus.

Kolektyviniai ieškiniai galės būti teikiami prieš prekyautojus ir paslaugų teikėjus, jeigu įtariama, kad šie pažeidė ES teisę, pavyzdžiui, duomenų apsaugos, kelionių ir turizmo, finansinių paslaugų, energetikos, telekomunikacijų ir kitose srityse.

Direktyva apima ir pažeidimus, kurie buvo nutraukti iki pateikiant atstovaujamąjį ieškinį ar iki baigiant jį nagrinėti, nes vis dar gali būti svarbu uždrausti atitinkamą praktiką, kad ji nebesikartotų.

Taisyklėmis nustatoma tvirta apsauga nuo piktnaudžiavimo ieškiniiais: pralaimėjusioji šalis turės apmokėti bylinėjimosi išlaidas, taip pat bus vengiama priteisti didesnę žalą nei nuostoliai, siekiant nubausti. Kompetentingos institucijos turės nustatyti procedūras, kaip išvengti interesų konflikto ir išorės įtakos, ypač jeigu jas finansuoja trečioji šalis.

EP pranešėjas Geoffroy Didier (Europos liaudies partija, Prancūzija) pažymėjo: „Užtikrinome tinkamą pusiausvyrą tarp geresnės vartotojų apsaugos ir verslui labai reikalingo teisinio tikrumo. ES dar kartą įrodė, kad globalizacijos eroje ji gali prisitaikyti prie naujos realybės ir geriau apsaugoti savo piliečius.“

Šią direktyvą, kuri birželį jau buvo [suderinta su ES Taryba](#), valstybės turės perkelti į savo teisę per dvejus metus, o ją taikyti privalės dar po pusmečio. Tai yra ES atsakas į neseniai kilusius skandalus dėl tarptautinių bendrovių padarytų vartotojų teisių pažeidimų.

